

EUROOPA KOMISJON

Brüssel, 16.9.2011
K(2011) 6362 lõplik

KOMISJONI SOOVITUS,

16.9.2011,

**teadusuuringute ühise kavandamise algatuse „Terved ja tulutoovad mered ja ookeanid”
kohta
(2011/EL)**

KOMISJONI SOOVITUS,

16.9.2011,

teadusuuringute ühise kavandamise algatuse „Terved ja tulutoovad mered ja ookeanid” kohta (2011/EL)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 181,

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopal on 89 000 km pikkune rannajoon,¹ mis kulgeb piki kaht ookeani ja nelja merd. ELi rannikupiirkonnad, kus elab ligikaudu 40 % liidu rahvastikust ja toodetakse ligikaudu 40 % liidu SKPst,² annavad suure panuse sellistesse olulistesse majandussektoritesse nagu meretransport ja kaubandus, mere biomajandus, energia ja turism.
- (2) 10. oktoobri 2007. aasta teatises „Euroopa merenduspoliitika alase konsultatsiooni järeldused”³ leiab komisjon, et integreeritud merenduspoliitika aitab Euroopal paremini lahendada probleeme, mis on seotud üleilmastumise ja konkurentsivõime, kliimamuutuste, merekeskkonna kahjustuste, meresõiduohutuse ja -turvalisuse ning energiajulgeoleku ja jätkusuutliku energiakasutusega. Ühtlasi peab komisjon vajalikuks, et kõnealune poliitika põhineks tiptasemel merendusosalastel teadusuuringutel, tehnoloogial ja uuendustegevusel.
- (3) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. juuni 2008. aasta direktiivis 2008/56/EÜ, millega kehtestatakse ühenduse merekeskkonnapoliitika-alane tegevusraamistik⁴ ja kohaldatakse inimtegevuse juhtimise suhtes ökosüsteemil põhinevat lähenemisviisi, on seatud eesmärgiks mereala igakülgset hea keskkonnaseisundi saavutamise või säilitamise, mis võimaldab hoida meresid ja ookeane ökoloogiliselt mitmekesistena ja dünaamilistena ning olemuselt puhaste, tervete ja produktiivsetena. Euroopa Liidu tulevase merenduspoliitika keskkonnaalaseks tugisambaks kavandatud direktiivis on sätestatud, et ühenduse tasandil tuleks sellega seotud teadusuuringute toetamine jätkuvalt ette näha teadusuuringute- ja arendustegevuse poliitika raames.

¹ „Implementing the habitats directive in marine and coastal areas” („Loodusdirektiivi rakendamine merel ja rannikupiirkondades”), Euroopa Komisjon, 1998, ISBN: 92-828-4276-2.

² EUROSTAT Statistics in focus, 38/2010, „Portrait of EU coastal regions” („Ülevaade ELi rannikupiirkondadest”).

³ KOM(2007) 574(lõplik).

⁴ ELT L 164, 25.6.2008, lk 19.

- (4) Komisjoni 3. märtsi 2010. aasta teatise „*Euroopa 2020. aastal – Aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegia*”⁵ kohaselt peab liit paremini ära kasutama ELi merenduspoliitika võimalusi, et saavutada heitkoguste vähendamise ja bioloogilise mitmekesisusega seotud eesmärged, võidelda kohanemismeetmete kaudu kliimamuutuste vastu, tagada katastroofide ennetamine ja nendele reageerimine, kasutada tõhusamalt ressursse ja parandada üleilmset toiduga kindlustatust.
- (5) Komisjoni 3. septembri 2008. aasta teatisega „*Euroopa mere- ja merendusuringute strateegia Euroopa teadusruumi ühtne raamistik ookeanide ja merede säästva kasutamise toetuseks*”⁶ on ette nähtud mere- ja merendusuringute ühine kavandamine valdkondades, kus see on asjaomaste liikmesriikide jaoks otstarbekas ja kes seda toetavad ning kui see on kooskõlas komisjoni 15. juuli 2008. aasta vastavasisulisel teatisel „*Teadusuuringute ühine kavandamine – Koostöö ühiste probleemide tõhusamaks lahendamiseks*”⁷ kindlaks määratud põhimõtete ja vahenditega.
- (6) 26. mai 2010. aasta koosolekul tunnistas konkurentsivõime nõukogu, et algatus „*Terved ja tulutoovad mered ja ookeanid*” on valdkond, kus ühine kavandamine annaks liikmesriikide praegustele killustatud teadusalastele jõupingutustele olulise lisaväärtuse⁸. Seepärast võttis nõukogu vastu järeldused, milles tunnistas vajadust käivitada osutatud teemal ühise kavandamise algatus ja kutsus komisjoni üles kaasa aitama selle ettevalmistamisele. Nõukogu kinnitas ka, et ühine kavandamine on liikmesriikide juhitav protsess, milles komisjon täidab abistaja osa. Komisjoni talituste töödokumendis esitatud riikliku teadustegevuse analüüs andis kinnitust vajadusest parema koordineerituse järele, mis aitaks suurendaks teadustegevuse tõhusust ja mõju ning hoiaks ühise strateegilise teadusuuringute kava abil ära tegevuste kattumise.
- (7) Osalejariigid kinnitasid oma osalemist sellises ühise kavandamise algatuses, saates ametlike kohustuste deklaratsiooni.
- (8) Mere- ja merendusuringute ühine kavandamine aitaks koordineerida vastava valdkonna teadusuuringuid, soodustades märkimisväärselt Euroopa teadusruumi loomist meredel ja ookeanidel ning võimaldaks olemasolevate ja kasutamata varude jätkusuutlikku kasutamist, kindlustades Euroopa juhtrolli ja meretööstuse konkurentsivõimet, kaitstes samal ajal merekeskkonda ja kohandudes kliimamuutuste mõjudele.
- (9) Käesolevas soovitusel püstitatud eesmärkide saavutamiseks peaksid liikmesriigid tegema komisjoniga koostööd, et uurida, milliste algatustega saaks komisjon liikmesriike abistada strateegiliste teadusuuringute kava väljatöötamisel ja rakendamisel.
- (10) Liikmesriigid peaksid komisjonile korrapäraselt ette kandma kõnealuse ühise kavandamise algatuse edenemisest, et komisjon saaks teha ettekandeid Euroopa Parlamendile ja nõukogule,

⁵ KOM(2010) 2020.

⁶ KOM(2008) 534.

⁷ KOM(2008) 468.

⁸ 10246/10.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA SOOVITUSE:

1. Liikmesriike innustatakse vajaduse korral ajakohastama oma ühist visiooni, kuidas teadustegevuse liidu tasandil kooskõlastamine ja koordineerimine aitaks hoida mered ja ookeanid tervete ja tulutoovatena ning nende poolt pakutavaid võimalusi suurendada⁹.
2. Liikmesriikidel soovitatakse võtta vastu ühine strateegiliste teadusuuringute kava, milles määratakse kindlaks merede ja ookeanidega seotud teadusuuringute vajadused ja eesmärgid keskpikas ja pikas perspektiivis. Strateegiliste teadusuuringute kava peaks hõlmama rakenduskava, milles kehtestatakse prioriteedid ja tähtajad ning täpsustatakse rakendamiseks vajalikud meetmed, vahendid ja ressursid.
3. Liikmesriikidel soovitatakse strateegiliste teadusuuringute kavaga ja rakenduskavaga näha ette järgmised meetmed:
 - (a) määratleda asjaomased liikmesriikide programmid, teadusuuringud ja võimekused ning vahetada nende kohta teavet;
 - (b) suurendada ühise arusaama väljatöötamise ja tehnoloogiahindamise võimet;
 - (c) vahetada teavet, vahendeid, parimaid tavasid, meetodeid ja suuniseid;
 - (d) määratleda uurimisvaldkonnad või -tegevused, mis võidaksid kooskõlastamisest, vajaduse korral ühistest projektikonkurssidest või vahendite ühendamisest;
 - (e) määrata kindlaks punktis d määratletud valdkonna ühiste teadusuuringute tegemise vormid;
 - (f) kasutada võimaluse korral ühiselt olemasolevat teadusinfrastruktuuri või arendada kooskõlastatult välja uued vahendid, nagu mereseireinfrastruktuurid, või töötada välja kindlaksmääratud vajadustele vastavad mudelid või rakendused;
 - (g) innustada avalikku ja erasektorit tegema paremat koostööd, samuti edendada avatud innovatsiooni mereseire, mereressursside ja merendusala tegevusega seotud eri uurimistöode ja ettevõtlussektorite vahel;
 - (h) edendada mitut valdkonda hõlmavaid lähenemisviise ja kontakte ning koostegevust mere- ja merendussektorite vahel;
 - (i) arendada välja asjakohaseid teaduse või poliitikaga seotud liideseid sellistel asjakohastel teemadel nagu direktiivi 2008/56/EÜ rakendamine ja merealade ruumiline planeerimine, mis on teatise „Euroopa Liidu integreeritud merenduspoliitika” peaesmärk.

⁹ <http://www.jpi-oceans.eu>

4. Liikmesriikidel soovitatakse luua merede ja ookeanide uurimiseks ühine tõhus juhtimisstruktuur, mille ülesanne on kehtestada ühised koostöö ja koordineerimise tingimused, eeskirjad ja kord ning jälgida strateegilise teadusuuringute kava täitmist.
5. Liikmesriikidel soovitatakse rakendada strateegiliste teadusuuringute kava ühiselt, toetudes samas oma riiklikele uurimiskavadele või muule riiklikule uurimistegevusele kooskõlas nõukogu kõrgetasemelise ühise kavandamise rühma poolt välja töötatud juhistega ühise kavandamise raamtingimuste kohta¹⁰.
6. Liikmesriikidel soovitatakse teha komisjoniga koostööd, et uurida, milliste algatustega saaks komisjon liikmesriike abistada ühise teadusuuringute kava väljatöötamisel ja rakendamisel, ning kooskõlastada ühised kavad ELi muude algatustega kõnealuses valdkonnas, nagu Euroopa teadusruumi mere- ja merendusuuringute võrgustikud ja Läänemere teadus- ja arendusprogramm (BONUS).
7. Liikmesriikidel soovitatakse kõnealuse ühise kavandamise edenemisest komisjonile korrapäraselt iga-aastastes eduaruannetes ette kanda.

Brüssel, 16.9.2011

*Komisjoni nimel
komisjoni liige
Máire GEOGHEGAN-QUINN*

¹⁰ ERC-GPC 1311/10. Teadusuuringute ühine kavandamine 2008–2010 ja edaspidi – Nõukogu kõrgetasemelise ühise kavandamise rühma 12. novembri 2010. aasta aruanne – II lisa.